

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Prop. 103 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Opphevelse av eksportkredittloven

*Tilråding fra Nærings- og fiskeridepartementet 12. mars 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Nærings- og fiskeridepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag om opphevelse av lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven).

Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt) og Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) utgjør i dag Norges eksportfinansieringssystem. Regjeringen har besluttet at Eksportkreditt og GIEK skal slås sammen til én ny etat med navn Eksportfinansiering Norge (Eksfin) som skal være operativ 1. juli 2021.

Eksportkredittloven ble opprettet for å gi statsaksjeselskapet Eksportkreditt fullmakter til å forvalte eksportkredittordningen på vegne av den norske stat. Med bakgrunn i at Eksportkreditt skal avvikles og eksportkredittordningen skal overføres til den nye etaten foreslås det at eksportkredittloven oppheves med virkning fra 1. januar 2022.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

2.1 Innledning

Eksportkreditt er et heleid statlig aksjeselskap hvis eneste oppgave er å forvalte statens eksportkredittordning. Formålet med eksportkredittordningen er å fremme norsk eksport. Ordningen skal i hovedsak tilby lån for å fremme norsk

eksport når kjøper trenger langsiktig finansiering. Lånene under eksportkredittordningen står på statens balanse, og alle kontantstrømmer knyttet til lånene går inn og ut av statskassen. Selskapets virksomhet er regulert ved egen lov og forskrift.

GIEK er en statlig forvaltningsbedrift med formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette gjøres ved at GIEK utsteder garantier på vegne av den norske stat. Garantiene gis i hovedsak til virksomheter som gir lån til kjøpere av norske eksportvarer og tjenester, f.eks. Eksportkreditt. Dette innebærer at GIEK tar risikoen hvis kjøperen ikke betaler, og långiverens risiko reduseres tilsvarende. GIEK er regulert av ulike regelverk fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet.

Regjeringen startet i 2018 en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. I gjennomgangen anbefalte konsulentene at GIEK og Eksportkreditt slås sammen. Konsulentene har vurdert at en sammenslåing vil gi økt kvalitet, økt effektivitet og gjøre det mer oversiktlig for brukerne. Høringsinnspillene til virkemiddelgjennomgangen viste at det var stor støtte til forslaget om en sammenslåing, gitt at tilbudet videreføres som i dag.

Regjeringen bestemte i 2020 at GIEK og Eksportkreditt skal slås sammen innen 1. juli 2021. Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Den nye virksomheten blir en etat med eget styre. Oppret-

telsen av etaten forutsetter Stortingets budsjettvedtak. Ordningene og tilbudet som i dag forvaltes av GIEK og Eksportkreditt, videreføres i den nye virksomheten.

2.2 Høringen

Nærings- og fiskeridepartementet sendte 16. november 2020 et notat på offentlig høring på regjeringen.no med forslag til opphevelse av eksportkredittloven og forskrift om eksportkredittordningen. Oppheving av eksportkredittloven og forskriften om eksportkredittordningen er en konsekvens av regjeringens beslutning om å slå sammen Eksportkreditt og GIEK. Som oppfølging av dette foreslo departementet også endring i forvaltningslovforskriften, offentlegforskrifta og politiregisterforskriften.

Høringsnotatet ble i tillegg sendt direkte til følgende instanser:

- Finansdepartementet
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Olje – og energidepartementet
- Samferdselsdepartementet
- Utenriksdepartementet

- Eksportkreditt Norge AS
- Fiskeridirektoratet
- Garantiinstituttet for eksportkreditt
- Innovasjon Norge
- Interimsstyret for sammenslåingen av Garantiinstituttet for eksportkreditt og Eksportkreditt Norge AS
- Politidirektoratet
- Regelrådet
- Sjøfartsdirektoratet

- Finans Norge
- Landsorganisasjonen i Norge
- Norges Rederiforbund
- Norske Skipsverft
- Norsk Industri
- Næringslivets hovedorganisasjon

Høringsfristen var 4. januar 2021. Det har ikke kommet høringssvar til lovforslaget. Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt tre høringssvar, hvorav to hadde merknader. Merknadene gjaldt forskriftsendringene. Høringssvar som gjelder de foreslåtte forskriftsendringene omtales ikke nærmere her. Høringsinnspillene er tilgjengelig i sin helhet på regjeringen.no.

3 Opphevelse av eksportkredittloven

3.1 Gjeldende rett

Eksportkredittloven ble vedtatt 22. juni 2012 og trådte i kraft 1. juli 2012. Eksportkredittloven og forskrift om eksportkredittordningen regulerer Eksportkreditt sitt formål, virksomhet og virkeområde. I eksportkredittloven § 1 fremgår det at loven fastsetter rammer for driften av et statlig norsk aksjeselskap som skal ha til formål å forvalte en statlig ordning for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester. Bestemmelsene i eksportkredittloven omhandler i hovedsak tekniske forhold ved selve loven, tekniske forhold ved aksjeselskapet, samt selskapets formål, handlingsrom og tilbud.

I eksportkredittloven § 8 er forholdet til annen lovgivning regulert. Følgende lover gjelder ikke for Eksportkreditt:

1. Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven),
2. Lov 16. juni 2017 nr. 67 om statens ansatte mv. (statsansatteloven),
3. Lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister (tjenestetvistloven),
4. Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven), og
5. Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv (arkivloven).

Videre følger det av § 6 at aksjeloven skal gjelde for selskapet om ikke annet følger av eksportkredittloven.

3.2 Høringsnotatet

Sammenslåingen gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse, og ordningene videreføres i den nye sammenslåtte etaten, slik at oppheving av loven først og fremst er av teknisk art, og uten betydning for at eksportkredittordningen vil fortsette å være operativ. Departementet finner det hensiktsmessig å videreføre enkelte av bestemmelsene som følger av eksportkredittloven som gjelder eksportkredittordningen. Disse vil legges inn i instruks og regelverk til den nye etaten. Bestemmelser i eksportkredittloven av mer teknisk art som f.eks. regulerer forhold ved selve loven eller ved aksjeselskapet vil det imidlertid ikke være behov for å videreføre.

Videre har departementet vurdert bestemmelser om forholdet til andre lover i eksportkredittloven. Departementet vurderer at det ikke er

behov for å videreføre unntaket fra *hele* forvaltningsloven, og har derfor foreslått en ny bestemmelse i forskrift til forvaltningsloven. Når det gjelder statsansatteloven, tjenestetvistloven og arkivloven så vil disse lovene måtte gjelde for den nye sammenslåtte virksomheten som er en etat, mens aksjeloven vil ikke gjelde. Finansforetaksloven vil heller ikke gjelde for den nye etaten i likhet med hva som gjelder for GIEK og Eksportkreditt i dag.

3.3 Departements vurdering

Det har ikke kommet innsigelser eller alternative forslag til lovforslaget i høringsrunden. Departementet opprettholder i sin helhet forslaget om å oppheve eksportkredittloven med virkning fra 1. januar 2022. Departementet legger opp til en forskrift om opphevelse av forskrift om eksportkredittordningen som trer i kraft 1. juli 2021 hvor enkelte fullmakter videreføres midlertidig til 1. januar 2022. For å sikre lovhjemmel for dette bør eksportkredittloven først oppheves 1. januar 2022.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Opphevelse av eksportkredittloven gjøres som en del av prosessen med å slå sammen Eksportkreditt og GIEK. Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Tilbudet og virkemidlene til GIEK og Eksportkreditt videreføres. Departementet vurderer at det vil være innsparinger av en sammenslåing over tid.

Nærings- og fiskeridepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om opphevelse av eksportkredittloven.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om opphevelse av eksportkredittloven i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om opphevelse av eksportkredittloven

I

Lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge
AS oppheves.

II

Loven gjelder fra 1. januar 2022.

